

Seminarium IERiGŻ–PIB, 25.06.2021 r.

Na drodze do Wspólnej Przestrzeni Danych dotyczących Rolnictwa w Unii Europejskiej

dr Katarzyna Kosior

Zakład Ekonomiki Agrobiznesu i Biogospodarki

IERiGŻ-PIB

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Plan referatu

- **Ekonomia danych w warunkach cyfryzacji**
- **Inicjatywy i strategie UE dotyczące cyfryzacji i danych cyfrowych**
- **Wizje i koncepcje wspólnej europejskiej przestrzeni danych rolniczych/dla rolnictwa**
- **Projekt WEPDR z punktu widzenia celów zrównoważonego rozwoju**
  - ✓ zasoby danych cyfrowych w sektorze rolno-spożywczym
  - ✓ cele środowiskowe
  - ✓ cele gospodarcze
  - ✓ cele społeczne
- **Wnioski**

Ekonomia danych w warunkach cyfryzacji

Definicje danych

dane jako nieuporządkowana i nieprzetworzona reprezentacja wszelkiego rodzaju obserwacji, określonych ilościowo oraz zapisywanych za pomocą symboli [OECD 2013]

dane cyfrowe definiowane jako reprezentacja innych form danych w systemach języka maszynowego, które mogą być przetwarzane (interpretowane) przez technologie komputerowe. Najważniejszym systemem pozostaje system binarny, który przechowuje i przesyła złożone informacje audio, wideo lub tekstowe jako ciąg zer i jedynek [Techopedia]

wszelkie cyfrowe odwzorowania działań, faktów lub informacji oraz wszelkie kompilacje takich działań, faktów lub informacji, w tym w formie zapisu dźwiękowego, wizualnego lub audiowizualnego [Projekt rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi w UE, 2020]

Cechy danych cyfrowych – perspektywa ekonomiczna i informatyczna

cechy ekonomiczne

dobra nierywalizacyjne

dobra wykluczalne lub niewykluczalne

posiadają efekty zewnętrzne

mogą mieć rosnące lub malejące przychody ze skali

posiadają wysoką wartość opcyjną

wysokie koszty początkowe oraz niskie koszty krańcowe gromadzenia danych

wykorzystanie danych wymaga dodatkowych inwestycji

cechy informacyjne

przedmiot/tematyka

szeroki/wąski zakres zastosowań (dane ogólnego przeznaczenia, dane granularne)

zakresy czasowe (dane historyczne, czasu rzeczywistego, prognozy)

jakość danych (kompletność, dokładność, aktualność)

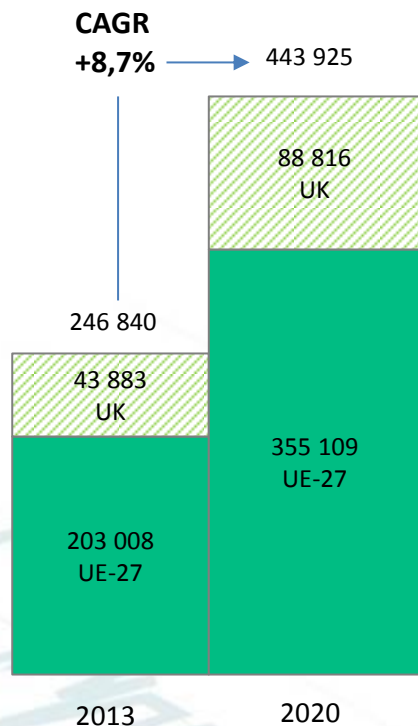
wrażliwość/sensytywność danych (dane osobowe, tajemnice handlowe)

interoperacyjność danych, możliwość łączenia danych

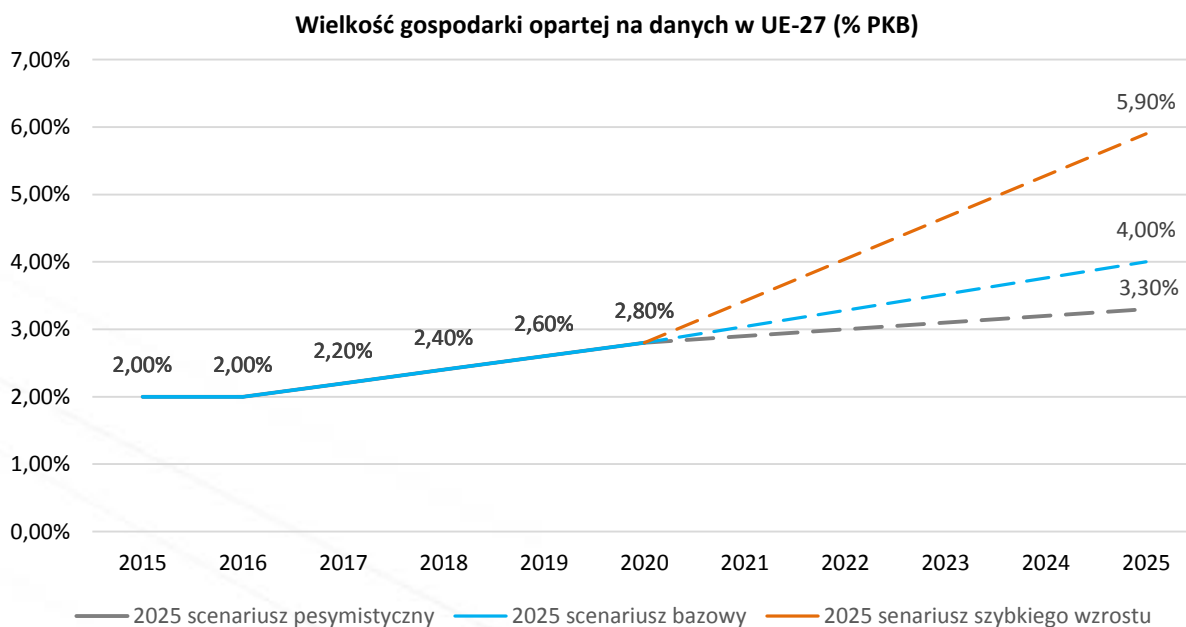
Efekty i zjawiska związane z gospodarką opartą na danych

- zwiększenie efektywności działań i procesów, innowacje, dostęp do większej ilości produktów i usług, podniesienie jakości, wygoda konsumentów
- tendencja do koncentracji danych i wysokie bariery wejścia na rynek danych (efekty lock-in, również trudności w dostępie do danych i informacji sektora publicznego)
- konsekwencje dla konkurencji i wymiany handlowej
- konsekwencje dla ochrony praw podstawowych, w szczególności prawa do prywatności
- równocześnie wysoka wartość danych, w tym danych prywatnych, dla realizacji celów społecznych
- mechanizmy rynkowe nie pozwalają na wykorzystanie w pełni potencjału danych

Szacunki dotyczące wartości gospodarki opartej na danych w UE (w mln EUR, %)

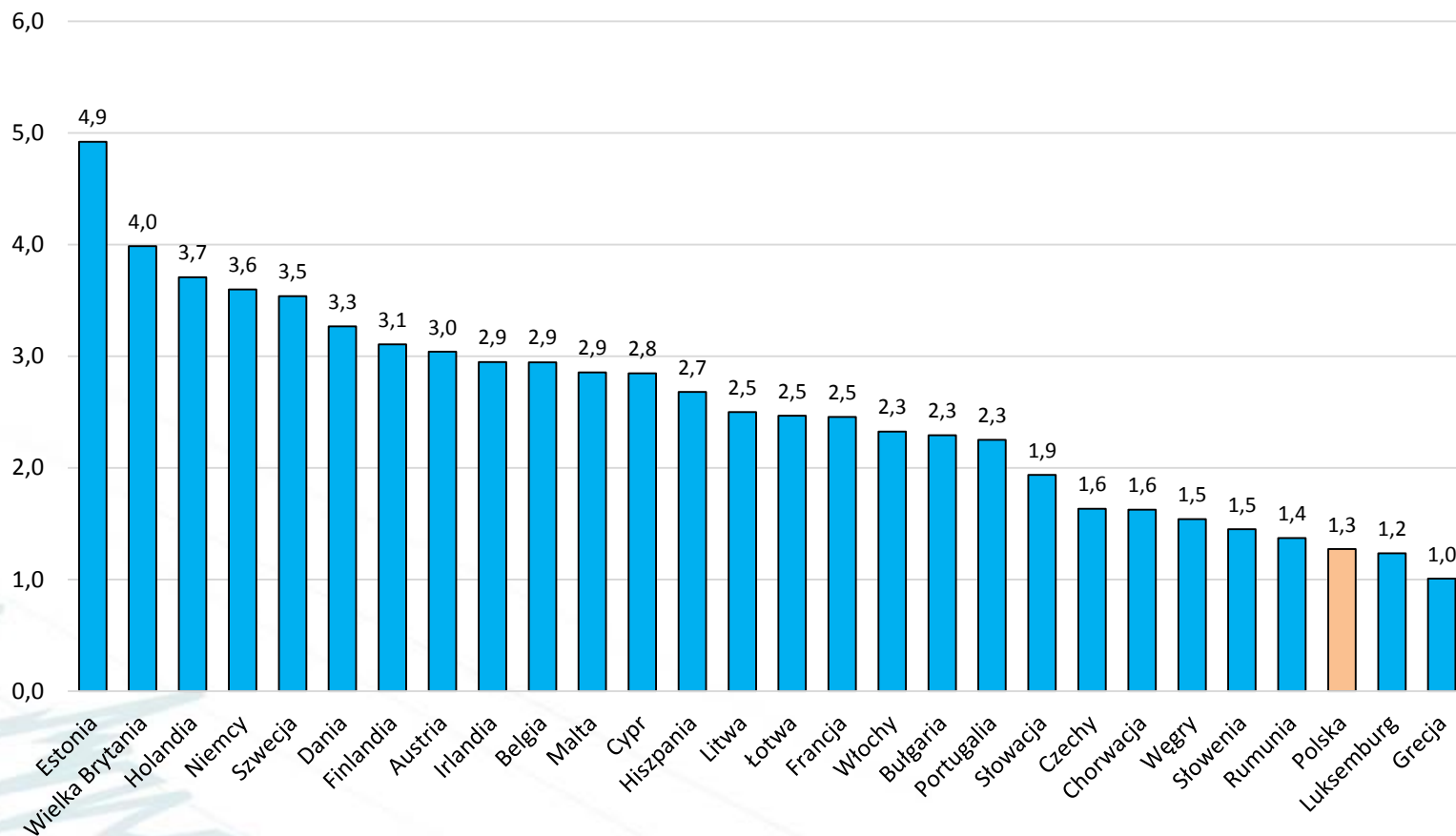

Prognozy do 2025 dla UE-27 + UK (mln EUR i % PKB)		
scenariusz szybkiego wzrostu	1 036 709	6,2%
scenariusz bazowy	674 262	4,2%
scenariusz pesymistyczny	536 715	3,4%

Znaczenie gospodarki opartej na danych w państwach członkowskich UE (2020, % PKB)

Inicjatywy i strategie UE w zakresie cyfryzacji i danych

Strategia na rzecz jednolitego rynku cyfrowego (2015)

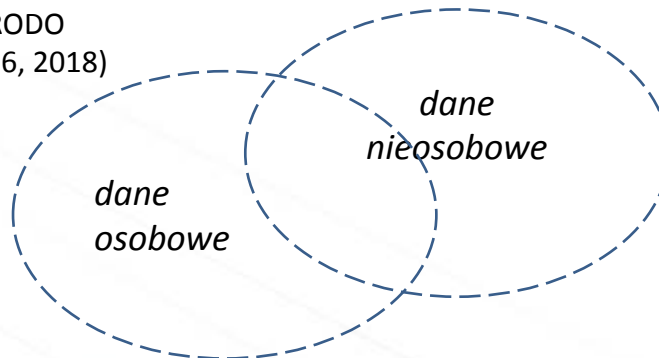
- lepszy dostęp konsumentów i przedsiębiorstw do towarów i usług w Internecie w całej Europie
- tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sieci i usług cyfrowych
- maksymalizacja wzrostu gospodarczego generowanego przez europejską gospodarkę cyfrową

Inicjatywa KE „swobodny przepływ danych” (2016)

Komunikat KE „Budowa Europejskiej gospodarki opartej na danych” (2017)

Komunikat KE „W kierunku wspólnej europejskiej przestrzeni danych” (2018)

RODO (2016, 2018)

RRSPDN (2018, 2019)

Dokument Komisji "Wytyczne dotyczące wymiany danych sektora prywatnego" (2018)

zachęty do przyjmowania sektorowych kodeksów dobrych praktyk w zakresie wymiany danych (kodeks w sektorze rolnictwa – 2018)

Raport Grupy Ekspertów Wysokiego Szczebla w sprawie strategii wymiany danych B2G oraz wykorzystywania takich danych w interesie publicznym (2020)

Europejska strategia w zakresie danych (2020)

cyfryzacja jednym z kluczowych obszarów interwencji finansowanych z WRF 2021-27 i EPO/KPO

Europejska strategia w zakresie danych (II 2020)

stworzenie jednolitej europejskiej przestrzeni danych – prawdziwie jednolitego rynku danych otwartego na dane pochodzące z całego świata, w ramach którego dane osobowe i nieosobowe, w tym wrażliwe dane przedsiębiorstw, są bezpieczne, a przedsiębiorstwa mają również łatwy dostęp do niemal nieograniczonej ilości wysokiej jakości danych przemysłowych, i który przyczynia się do wzrostu gospodarczego i tworzenia wartości przy jednoczesnym minimalizowaniu śladu węglowego i środowiskowego człowieka.

dobrze funkcjonująca **gospodarka oparta na danych** i jednolita europejska **przestrzeń danych**:

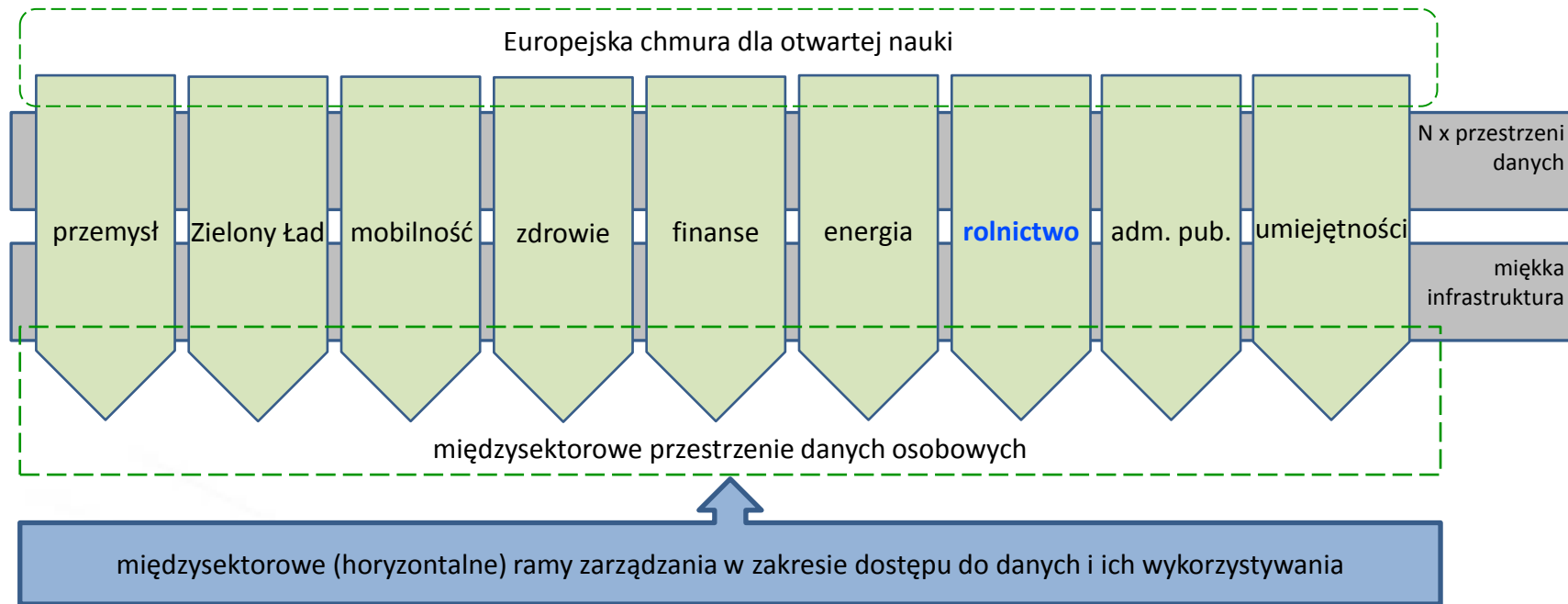
tworzenie przestrzeni danych ma być wspierane z programu **Cyfrowa Europa**

- przepływ danych w granicach UE i między sektorami, zgodnie i w oparciu o europejskie wartości (w tym przepisy dotyczące ochrony prywatności, danych osobowych, konkurencji)
- ustanowienie jasnych i sprawiedliwych zasad dotyczących dostępu do danych i ich ponownego wykorzystywania
- inwestycje w narzędzia i infrastrukturę nowej generacji do przechowywania i przetwarzania danych, europejska infrastruktura chmury obliczeniowa (suwerenność technologiczna)
- zgromadzenie (połączenie) europejskich danych przy wykorzystaniu **wspólnych i interoperacyjnych przestrzeni danych w strategicznych sektorach**
- zapewnieniu użytkownikom praw, narzędzi i umiejętności umożliwiających pełną kontrolę nad ich danymi (ewolucja w stronę nowej koncepcji „data sovereignty” - suwerenności posiadaczy/wytwórców danych)

Harmonogram działań horyzontalnych zaplanowanych w Strategii w zakresie danych

Daty	Działania
IV kwartał 2020	<ul style="list-style-type: none"> propozycja rozporządzenia w sprawie europejskiego zarządzania danymi (Data Governance Act) analiza znaczenia danych w gospodarce cyfrowej oraz przegląd polityk w kontekście pakietu związanego z aktem o usługach cyfrowych podpisanie protokołów ustaleń z PCz w sprawie federacji chmur obliczeniowych
2021	<ul style="list-style-type: none"> zbadanie możliwości zwiększenia prawa do przenoszenia danych przez osoby fizyczne na mocy art. 20 RODO przygotowanie propozycji „Aktu w sprawie Danych” (Data Act)
I kwartał 2021	<ul style="list-style-type: none"> akt wykonawczy w sprawie udostępniania zbiorów danych sektora publicznego o wysokiej wartości (high-value data sets)
IV kwartał 2021	<ul style="list-style-type: none"> stworzenie ram na potrzeby szacowania wartości ekonomicznej danych oraz pomiaru ich przepływu w Europie, a także między Europą a resztą świata
2022	<ul style="list-style-type: none"> inwestycje w projekt o dużym oddziaływaniu dotyczący europejskich przestrzeni danych (struktura wymiany danych, europejska infrastruktura chmurowa)
II kwartał 2022	<ul style="list-style-type: none"> stworzenie unijnego zbioru przepisów (samo)regulacyjnych dotyczących chmury obliczeniowej
IV kwartał 2022	<ul style="list-style-type: none"> uruchomienie europejskiego rynku usług w chmurze, obejmującego kompleksową ofertę usług w chmurze

Wspólne interoperacyjne przestrzenie danych

Propozycja rozporządzenia w sprawie europejskiego zarządzania danymi (25.11.2020):

- określa warunki udostępniania danych sektora publicznego do ponownego wykorzystania w sytuacjach, w których dane te objęte są prawami innych osób
- wprowadza system zgłaszania i nadzoru usług udostępniania danych, zwiększający zaufanie do dostawców takich usług (certyfikacja, spółdzielnie)
- wprowadza altruistyczne podejście do danych – jednostki i przedsiębiorstwa mogą dobrowolnie przekazywać swoje dane, by wspierać wspólne dobro

Wizja i koncepcja wspólnej europejskiej przestrzeni danych dotyczących rolnictwa

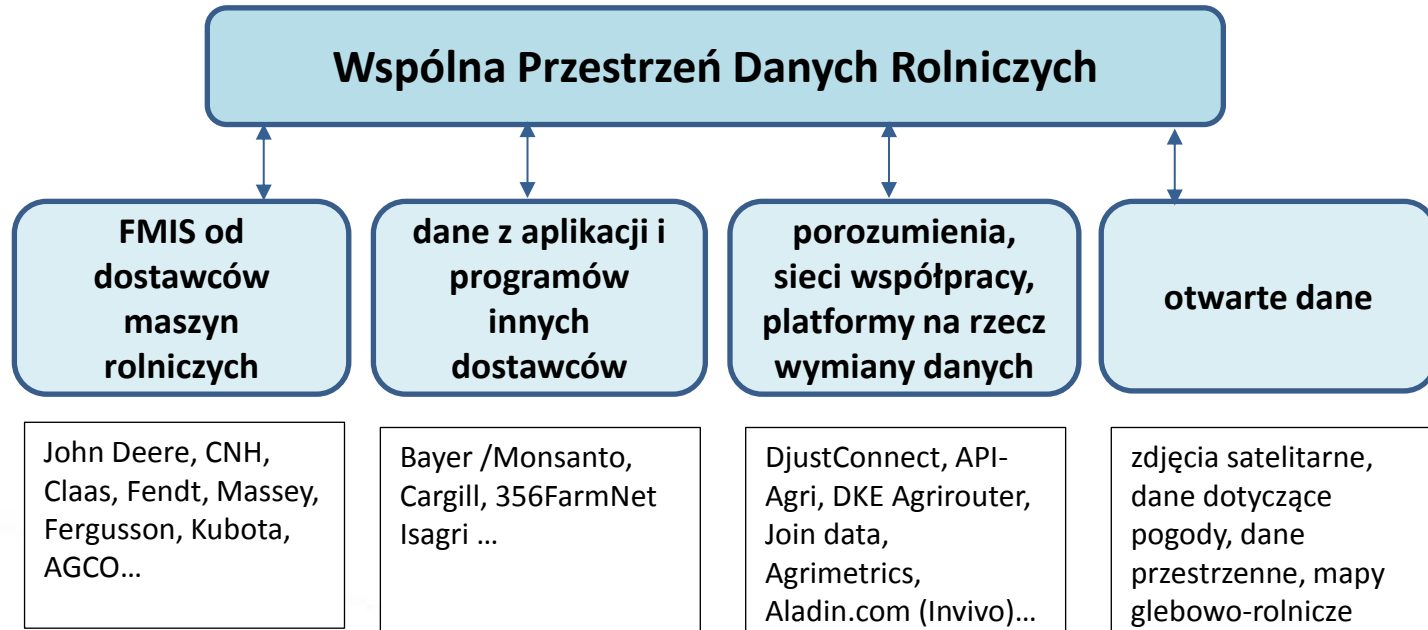
Cele, narzędzia, efekty:

przestrzeń ma służyć **poprawie zrównoważonego charakteru i konkurencyjności sektora rolnego** dzięki przetwarzaniu i analizie danych dotyczących produkcji i innego rodzaju danych, umożliwiając precyzyjne i zindywidualizowane stosowanie metod produkcji na poziomie gospodarstwa

wizja powstania **neutralnej platformy wymiany i agregowania danych** dotyczących rolnictwa, obejmującej zarówno dane prywatne, jak i publiczne, w efekcie:

- a) innowacyjny ekosystem na rzecz wykorzystania danych, oparty na uczciwych relacjach kontraktowych
- b) wzmocnienie możliwości monitorowania i wdrażania wspólnych polityk
- c) zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla rządów i beneficjentów

Elementy składowe WEPDR: pierwsze koncepcje i wizje

Preferowany model: WEPDR jako struktura o charakterze federacyjnym – łącząca istniejące już i istotne z punktu widzenia potrzeb rolnictwa platformy danych (zarówno platformy prywatne, jak i platformy i repozytoria danych sektora publicznego), wspólne ramy zarządzania, konieczne zapewnienie pełnej interoperacyjności (technicznej, semantycznej, prawnej, organizacyjnej)

mniejsze poparcie dla budowania od podstaw nowej, paneuropejskiej platformy, zarządzanej centralnie przez KE lub inną wyspecjalizowaną instytucję

Unijny kodeks postępowania w zakresie udostępniania danych rolniczych w sektorze prywatnym

- kodeks opracowany na poziomie sektora w 2018 przez organizacje reprezentujące rolników i producentów środków produkcji dla rolnictwa (COPA, COGECA, CEMA i inne)
- nieformalny charakter - wytyczne dla umów prywatnych wiążących rolników z dostawcami technologii cyfrowych
- uwzględnienie doświadczeń związanych ze stosowaniem kodeksu w procesie budowy wspólnej przestrzeni danych dla rolnictwa

- potwierdzenie praw rolników do danych wygenerowanych w gospodarstwie

prawo to nie dotyczy danych przetworzonych oraz zagregowanych z danymi z innych gospodarstw

rolnik decyduje o tym, kto ma prawo gromadzenia, dostępu, przechowywania i wykorzystywania danych wygenerowanych w jego gospodarstwie (wymóg świadomej i wyraźnej zgody udzielanej w podpisywanej umowie)

- prawa rolników do dostępu do danych, ich kontrolowania i przenoszenia między dostawcami usług cyfrowych
- zasada przejrzystości umów i ochrony danych (wszelkie zmiany w umowach wymagają wcześniejszej zgody rolnika)
- bezpieczeństwo danych i prywatność (zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem/kradzieżą, przepisy RODO)
- odpowiedzialność stron umowy oraz ochrona praw własności intelektualnej (ochrona tajemnic handlowych – takie dane nie są udostępniane - również w ramach przedsiębiorstw, które ze sobą współpracują)

Działania wspierające budowę WEPDR

Wykorzystanie **projektów dot. danych i w zakresie cyfryzacji sektora** rolno-spożywczego finansowanych z programu Horyzont 2020

- DEMETER (technologie IoT, smart farming)
- NIVA – New IACS Vision in Action
- 4D4F (IoT w sektorze mleczarstwa)
- Internet of Food & Farm 2020 (IoT)
- DataBio – biogospodarka oparta na danych
- SmartAgriHubs
- MEF4CAP, i inne...GAIA--X

Nowe partnerstwo **Rolnictwo Danych** w ramach Klastra 6 Programu Horyzont Europa

- integracja rozproszonych danych środowiskowych i przestrzennych w UE w celu wsparcia zrównoważonej produkcji rolnej oraz usprawnienia procesu monitorowania i ewaluacji polityk publicznych
- synergia z misjami programu Horyzont Europa (zmiany klimatu, zdrowa gleba i żywność)
- planowane ogłoszenie konkursów 2023-24

wsparcie ze strony nowej platformy dla rolników w Europie FaST – **Farm Sustainability Tool**

- platforma przygotowana przez KE wspólnie z agencjami płatniczymi dla WPR (testy, kolejne etapy wdrożenia 2021)
- dane przestrzenne programów Copernicus i Galileo, inne dane sektora publicznego oraz dane sektora prywatnego
- dla rolników, agencji płatniczych w PCz, doradców rolniczych, dostawców usług cyfrowych

FADN → FSDN (Farm Sustainability Data Network)

- czerwiec 2021- ogłoszenie planowanej reformy, przekształcenia FADN w FASN - Sieć Danych dotyczących Zrównoważonego Charakteru Gospodarstw Rolnych
- dodanie do obecnej sieci gromadzenia danych z gospodarstw danych na temat praktyk środowiskowych i społecznych w gospodarstwach
  - szczegółowe informacje na temat nawożenia, stosowania pestycydów, ale również na temat praktyk dotyczących organizacji pracy czy jakości życia w gospodarstwie
- planowane wykorzystanie nowych technologii do zbierania danych, stworzenie mechanizmów zachęcających rolników do udziału w sieci, większe wykorzystanie danych przez CDR

Projekt WEPDR z punktu widzenia celów zrównoważonego rozwoju

Jak i w jakim zakresie WEPDR będzie wspierać trzy filary zrównoważonego rozwoju: środowiskowy, gospodarczy, społeczny?

ochrona środowiska naturalnego, regeneracja zasobów naturalnych

wzrost gospodarczy zapewniający dobrobyt całemu społeczeństwu

postęp społeczny – jakość życia, edukacja, włączenie społeczne, upodmiotowienie

- **Synergia i konflikty między cyfryzacją a zrównoważonym rozwojem**
  - z jednej strony ogromny potencjał związany z wykorzystaniem danych, z drugiej ryzyko ograniczonego (nieadekwatnego do potrzeb i poniesionych kosztów) efektu środowiskowego oraz pogłębienia nierówności ekonomicznych i społecznych
  - uwaga skupiona na barierach w przepływie danych oraz zapewnieniu odpowiednich ram prawnych wspierających wymianę danych, równie istotna kwestia podaży danych nie jest szerzej analizowana (**w tym szczególnie, jakie dane sektora prywatnego** będą zasilać wspólną przestrzeń danych dla rolnictwa)

Stopień danetyzacji gospodarstw rolnych

trudności w ocenie zasobów danych cyfrowych gospodarstw rolnych w UE

możliwa jedynie
częstkowa ocena na
podstawie kilku
wybranych wskaźników

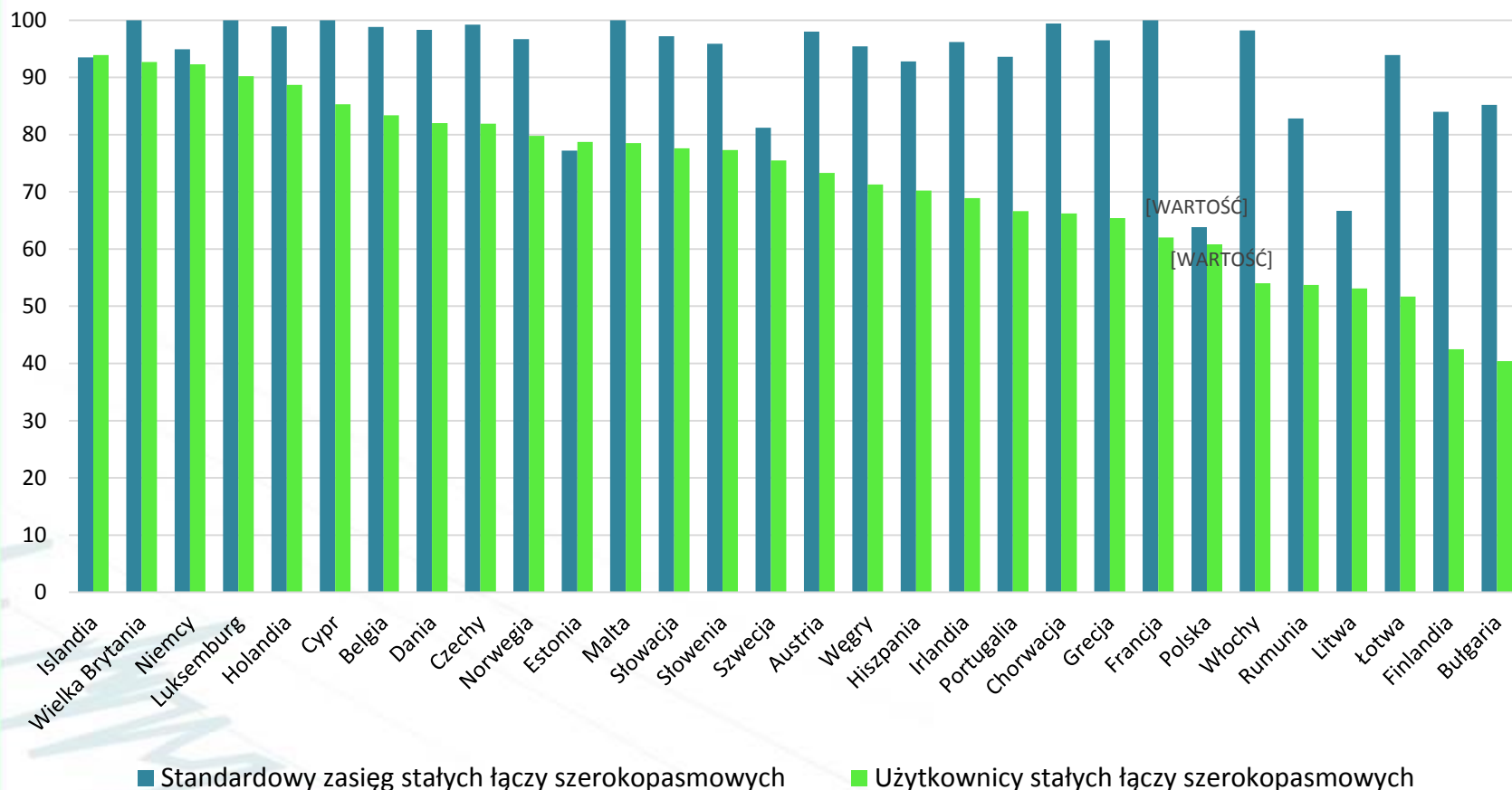
dostęp do stałych i mobilnych sieci
szerokopasmowych

dane Eurostat nt. umiejętności cyfrowych i
wykorzystywania ICT przez rolników (2018)

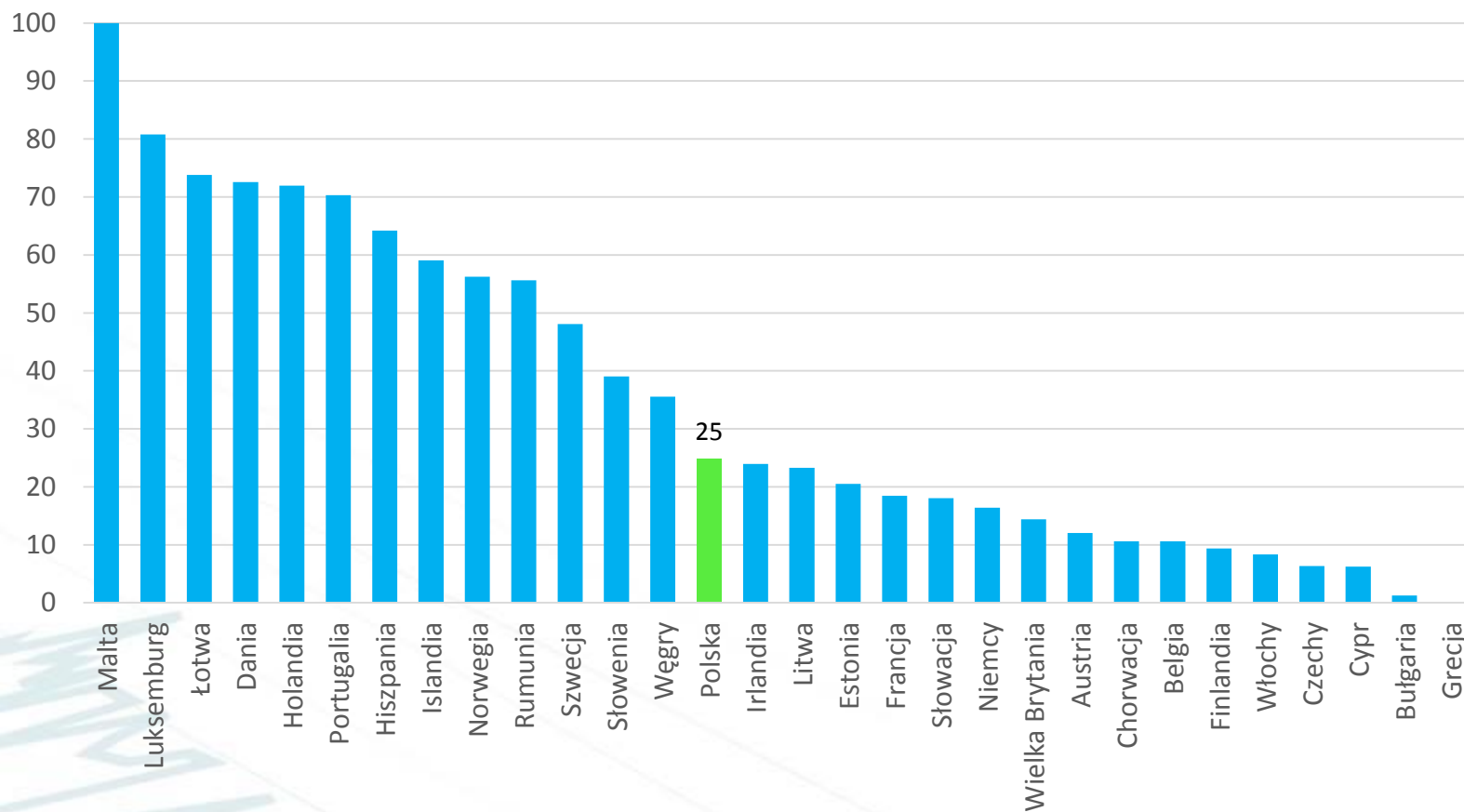
uwarunkowania historyczne – doświadczenia
związane z udziałem w systemach rolnictwa
precyzyjnego

Projekt Europejskiej Agencji Środowiskowej i KE z 2018 r. dotyczący zebrania danych nt. wykorzystywania technik rolnictwa precyzyjnego w UE (za pomocą ankiet online adresowanych do rolników, producentów maszyn, agencji płatniczych i innych w PCz)

Łączność szerokopasmowa na obszarach wiejskich (% gospodarstw, 2020, EOG)

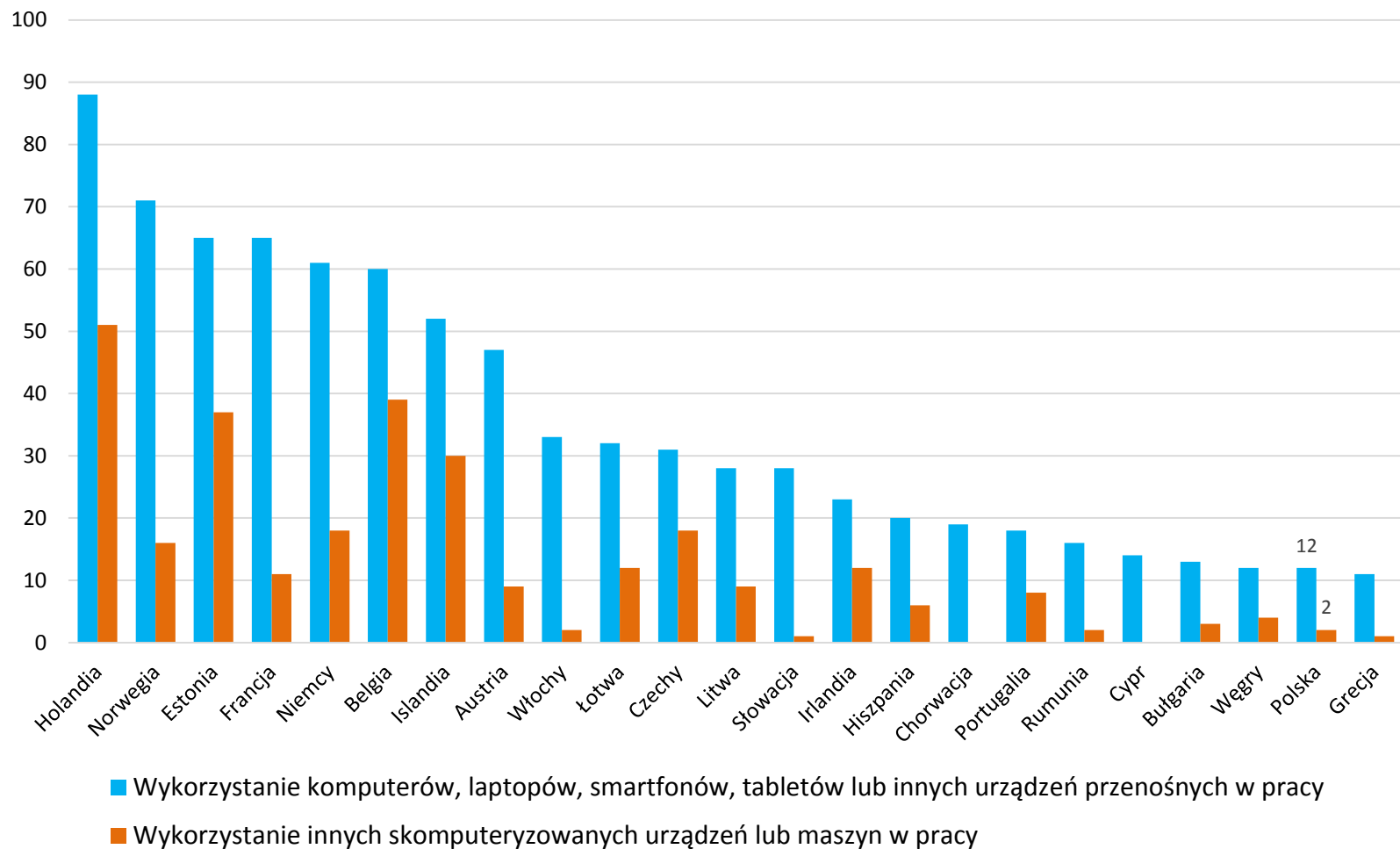

Zasięg stałych sieci o bardzo dużej przepustowości na obszarach wiejskich (% gospodarstw, EOG, 2020)

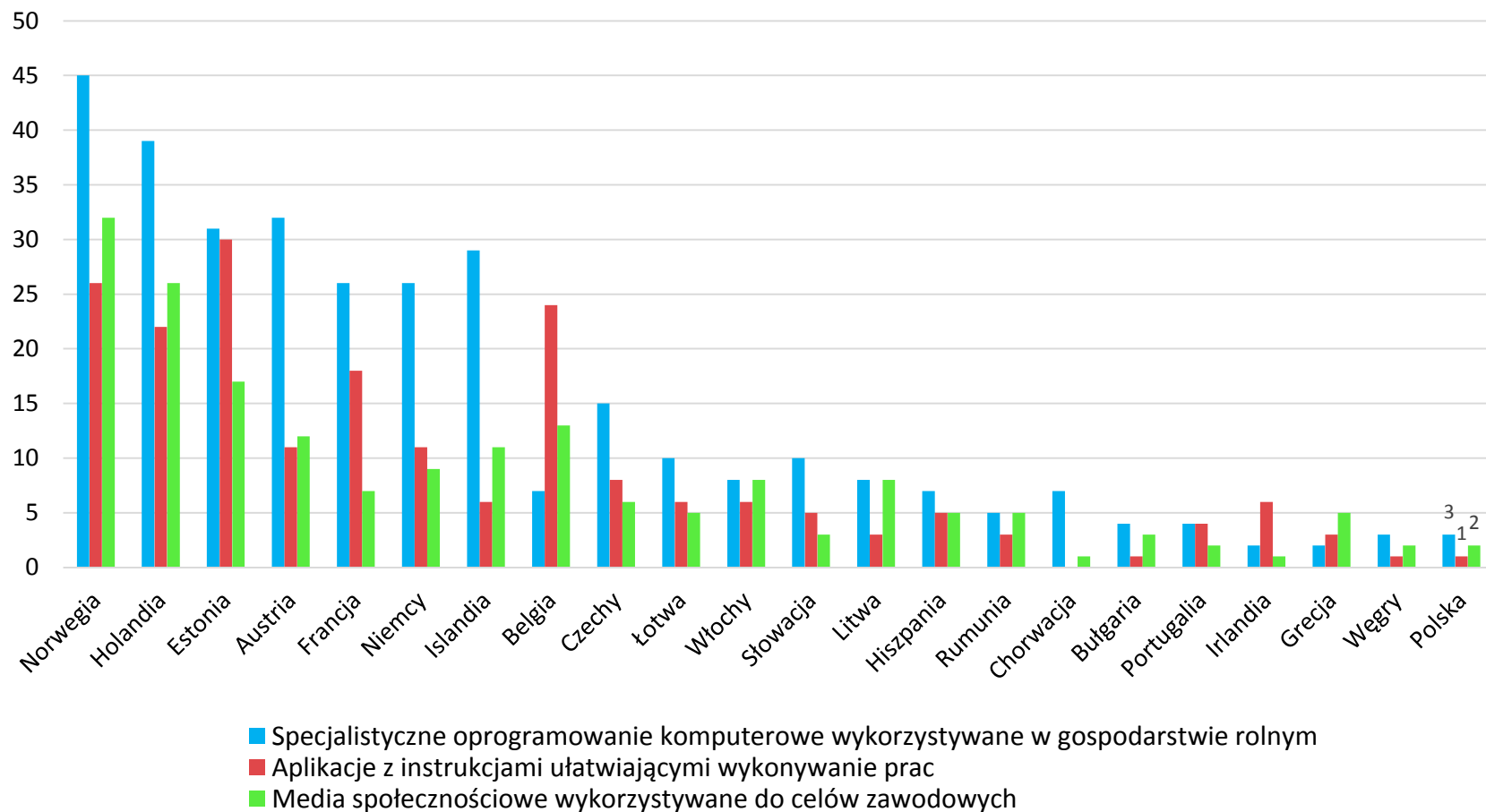

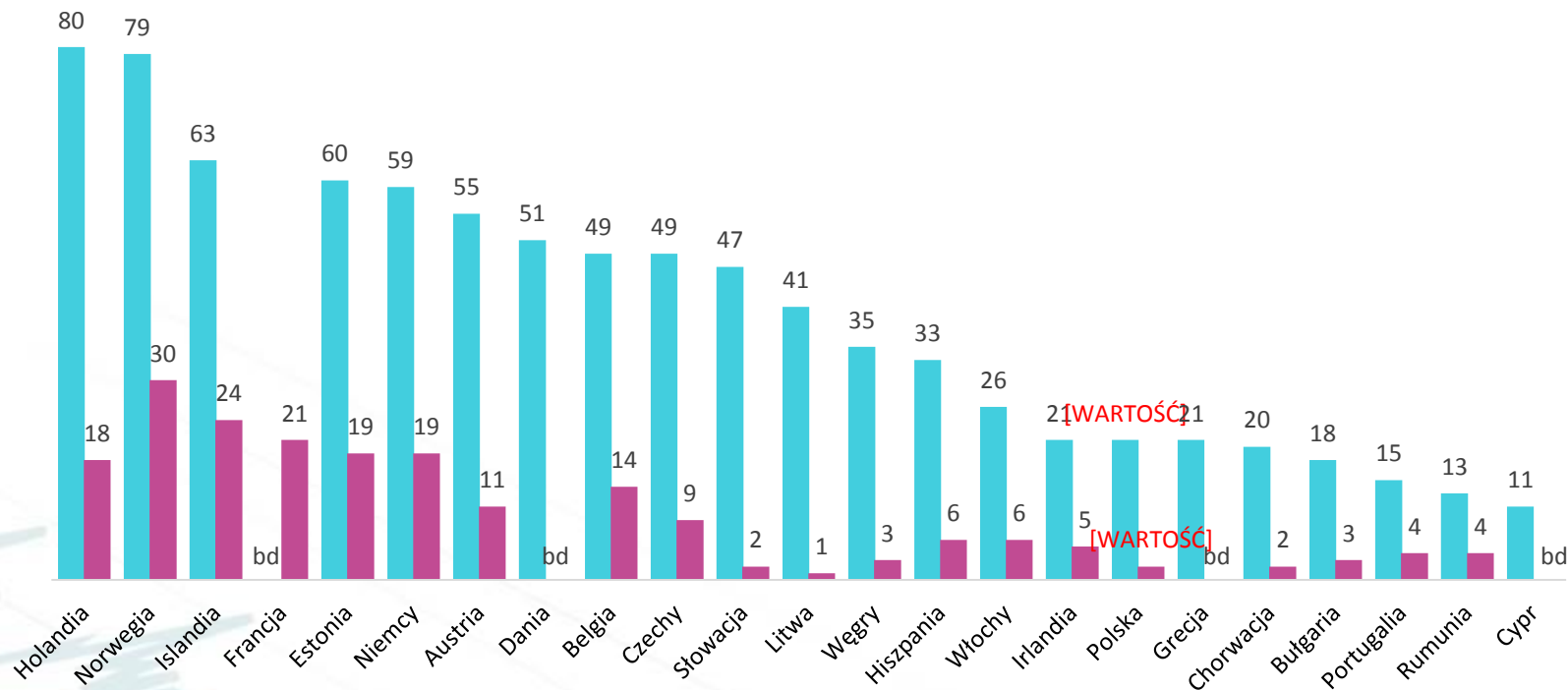
Rolnicy wykorzystujący ICT w pracy (%), 2018

Rolnicy wykorzystujący specjalistyczne oprogramowanie, aplikacje cyfrowe i media społecznościowe (%) 2018

Umiejętności cyfrowe rolników i nauka nowego oprogramowania (% osób pracujących w rolnictwie, rolnictwie lub rybołówstwie, 2018)

■ Umiejętności cyfrowe (podstawowe lub ponadpodstawowe)

■ Nauka korzystania z nowego oprogramowania lub sprzętu komputerowego

Przewagi danetyzacyjne niektórych podmiotów związane z rozwojem rolnictwa precyzyjnego

systemy rolnictwa precyzyjnego częściej stosowane w dużych i bardzo dużych gospodarstwach - wyspecjalizowanych, prowadzących intensywne metody uprawy i hodowli (wysokie koszty początkowe inwestycji)

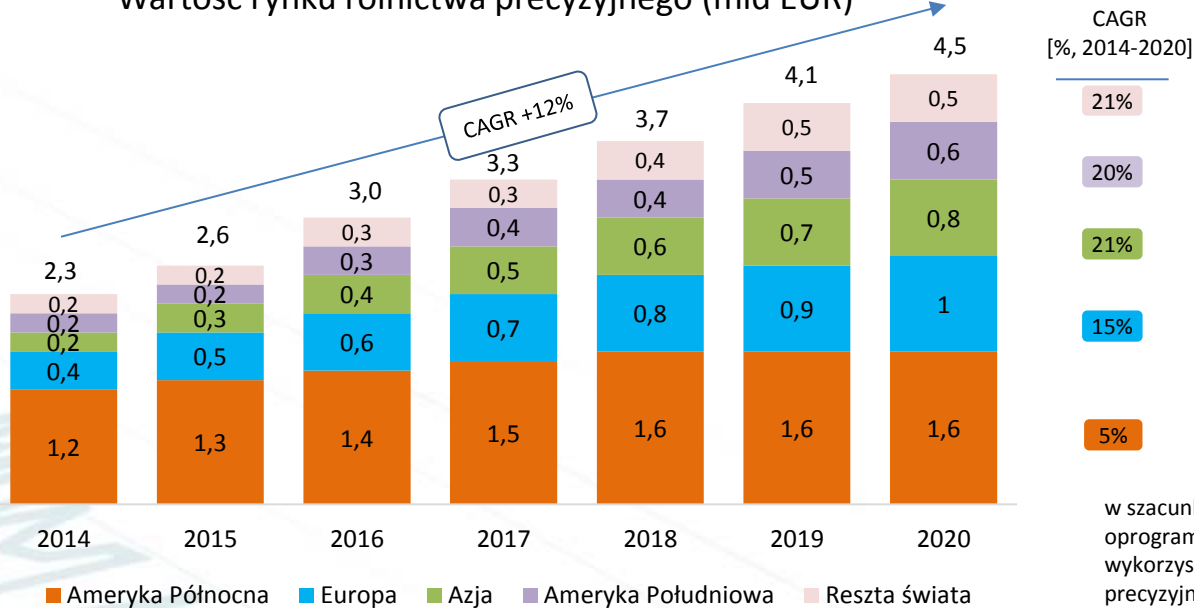
przewagi danetyzacyjne o potencjalnie dużym wpływie na efektywność gospodarstw, szczególnie w przypadku gospodarstw, które jako pierwsze zaczęły gromadzić dane in-situ (przewagi „pierwszych graczy”)

wpływ na dokładność stosowanych modeli predykcyjnych

rozwój nowych produktów i usług

w UE - większe doświadczenia krajów Europy Północnej i Zachodniej: 1984 – pierwsze mierniki plonów w kombajnach zbożowych Dronningborg (obecnie część firmy AGCO)

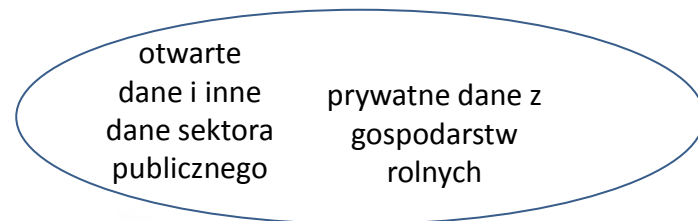
Wartość rynku rolnictwa precyzyjnego (mld EUR)

w szacunkach uwzględnione zarówno oprogramowanie, jak i urządzenia i sprzęt wykorzystywane w systemach rolnictwa precyzyjnego (w innych szacunkach czasami dodawane są też usługi)

WEPDR a środowiskowy wymiar zrównoważonego rozwoju

➤ duże znaczenie planowanego udostępnienia na tych samych warunkach w całej UE danych sektora publicznego o wysokiej wartości (high-value datasets) – udostępniane nieodpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego oraz za pośrednictwem standardowych API

➤ obecne tempo i zakres cyfryzacji w rolnictwie może oznaczać, że WEPDR będzie przede wszystkim opierać się na publicznych danych środowiskowych i przestrzennych oraz na danych gospodarstw precyzyjnych prowadzących konwencjonalną produkcję

wpływ systemów rolnictwa precyzyjnego na środowisko

- efekt ograniczenia emisji GHG dzięki bardziej precyzyjnemu zastosowaniu nawozów chemicznych, zmniejszeniu produkcji nawozów, mniejszemu wykorzystaniu paliwa
- dane z Niemiec wskazują, że oszczędności uzyskane przez gospodarstwa precyzyjne mieściły się w dolnym, jednocyfrowym przedziale procentowym
- wspólna przestrzeń danych może wygenerować dodatkowe oszczędności dla gospodarstw precyzyjnych i potencjalnie zwiększyć redukcję emisji GHG z rolnictwa, jednak nadal będzie to przede wszystkim wsparcie dla konwencjonalnych praktyk rolniczych

niewystarczające dla realizacji EZŁ - zwiększenie efektu środowiskowego WEPDR wymaga zwiększenia podaży danych z pozostałych gospodarstw, w tym z gospodarstw funkcjonujących w systemach rolnictwa agroekologicznego i regeneracyjnego, oraz zapewnienia zachęt i warunków dla przetwarzania takich danych

WEPDR a gospodarczy wymiar zrównoważonego rozwoju

większość prywatnych danych rolników obecnie w bazach największych korporacji kontrolujących rynki nawozów, środków ochrony roślin, nasion i maszyn rolniczych

wspólna przestrzeń danych dla rolnictwa może więc ograniczyć problem koncentracji danych rolniczych, zwiększyć konkurencję na rynku produktów i usług cyfrowych dla rolnictwa, oraz podnieść innowacyjność w sektorze

koncepcja prawa do suwerennego decydowania o danych (data sovereignty) vs. tradycyjne prawa własności

szerszy i łatwiejszy dostęp do danych dla MŚP i startupów

- ułatwienia w zakresie dostępu do danych nie rozwiązują problemu ograniczonej reprezentatywności danych sektora prywatnego
- z jednej strony poprawa i wzmocnienie pozycji rolników w relacjach z dostawcami technologii, z drugiej możliwe pogłębienie nierówności dochodowych między gospodarstwami (przewagi na wejściu gospodarstw dużych i dojrzałych cyfrowo)
- kluczowe określenie zasad dostępu do WEPDR wspierających zrównoważony rozwój gospodarstw, określenie mechanizmów rekompensujących słabszą pozycję mniejszych podmiotów decydujących się na inwestycje cyfrowe, określenie wymogów odnośnie do celów i kierunków wykorzystania danych, połączenie części subsydiów rolniczych z danymi gromadzonymi w gospodarstwie w celu wspierania rolniczej gospodarki opartej na danych.

WEPDR a społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju

wpływ na rynek pracy i zatrudnienie rolnicze

wykluczenie cyfrowe i ograniczony poziom kompetencji cyfrowych

szersze cele i interesy społeczne

- WEPDR przyspieszy cyfryzację i robotyzację w rolnictwie, a tym samym wpłynie na zmiany w sposobach organizacji pracy w rolnictwie
- kluczowe działania na rzecz upodmiotowienia producentów rolnych w procesach cyfryzacji – wartość wiedzy i doświadczenia producentów (jako istotne uzupełnienie danych pochodzących z maszyn), partycypacyjne metody tworzenia rozwiązań cyfrowych dla rolnictwa
- równoległe działania przygotowujące do otwarcia WEPDR
  - zwiększenie inwestycji w rozwiązania cyfrowe w rolnictwie, również poza systemami rolnictwa precyzyjnego (uwzględnienie wielofunkcyjnego charakteru rolnictwa)
  - włączenie CDR do WEPDR, zwiększenie liczby programów edukacyjnych i szkoleniowych (nie tylko z zakresu stosowania rozwiązań cyfrowych, ale również dotyczących zarządzania danymi w relacjach z dostawcami technologii (m.in. informacje na temat kodeksu z 2018 r. i nowych regulacji, przygotowanie do zakładania spółdzielni danych rolniczych)
- WEPDR powinna uwzględniać również potrzeby konsumentów – istotne działania na rzecz zapewnienia różnych danych z łańcucha dostaw żywności, w tym danych od przetwórców i dystrybutorów (pochodzenie, jakość produktów, ślad węglowy), w strategii UE te możliwe funkcje WEPDR nie zostały wyraźnie zaakcentowane

Podsumowanie i wnioski

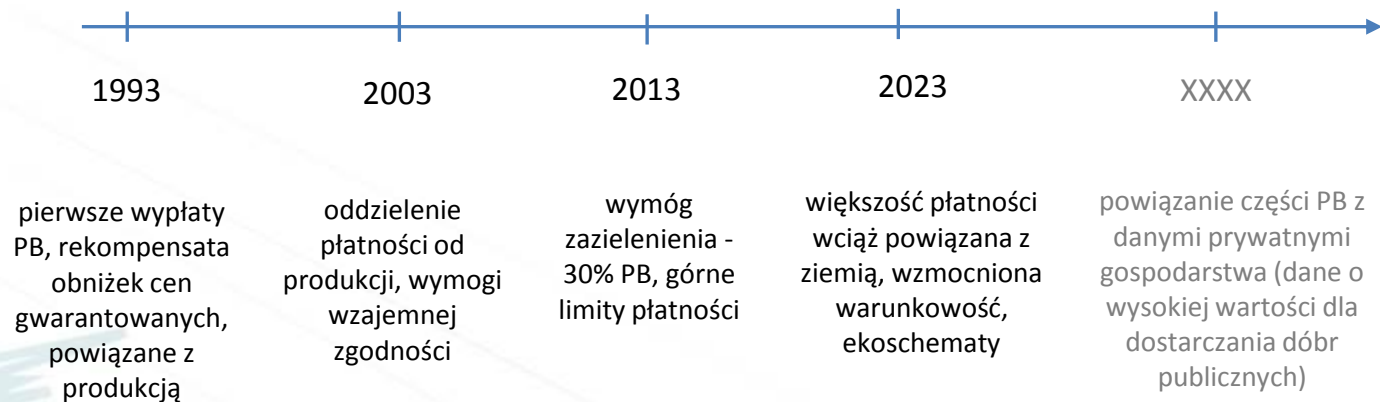
- WEPDR jest ambitnym i szeroko zakrojonym projektem, który może wpłynąć na perspektywy rozwoju sektora rolno-spożywczego w UE w kolejnych dekadach i istotnie poprawić możliwości monitorowania i ewaluacji polityk publicznych, w tym WPR
- nie ma jednak jeszcze uzgodnionej wizji WEPDR – konstrukcja i szczegóły funkcjonowania obecnie są przedmiotem dyskusji i prac w ramach instytucji unijnych
- preferowany federacyjny model dla WEPDR – połączenie istniejących i przyszłych platform agregowania danych istotnych dla rolnictwa
- pozytywny wpływ udostępnienia publicznych danych o wysokiej wartości oraz integracji publicznych danych środowiskowych i przestrzennych (partnerstwo „Rolnictwo Danych”) – zwiększona liczba aplikacji i usług cyfrowych potencjalnie dla różnych grup użytkowników-gospodarstw
- użyteczność aplikacji i usług cyfrowych dla gospodarstw posiadających dodatkowo dane in situ (głównie duże podmioty, gospodarstwa precyzyjne) będzie wyższa niż w przypadku aplikacji opartych wyłącznie o dane sektora publicznego udostępnione podmiotom prywatnym do ponownego przetwarzania

Podsumowanie i wnioski

- jeden z głównych celów WEDPR – wsparcie zrównoważonego rozwoju – może być trudny do osiągnięcia w warunkach nierównych procesów cyfryzacji w sektorze rolno-spożywczym
- widoczna koncentracja na systemach rolnictwa precyzyjnego, które – choć mogą zmniejszyć negatywny wpływ rolnictwa na środowisko – nie są wystarczające dla osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu
- WEDPR ograniczy koncentrację danych rolniczych, pobudzi innowacje, wzmocni pozycję rolników w relacjach z dostawcami technologii, może jednak – przy założeniu niezmiennego tempa i zakresu cyfryzacji – pogłębić nierówności dochodowe w sektorze
- planowane działania w zakresie integracji danych na poziomie UE w ograniczonym stopniu odnoszą się do Europejskiego modelu rolnictwa, w tym do wielofunkcyjnego charakteru tego działu gospodarki oraz do potrzeb w zakresie gromadzenia i wykorzystywania danych w całym łańcuchu rolno-spożywczym
- wskazane ograniczenia przemawiają za koniecznością szczegółowego dopracowania zasad dostępu i korzystania z danych WEDPR (np. preferencje dla dostawców dostarczających usługi dla mniejszych podmiotów), inkluzywnych polityk cyfrowych dla rolnictwa, rozszerzenia WEDPR na pozostałe podmioty w łańcuchu dostaw żywności (szczególnie poprzez wsparcie dla tworzenia platform zwiększających współpracę i wymianę danych w łańcuchu), dopasowania instrumentarium WPR do potrzeb i wymogów gospodarki opartej na danych

WEPDR a przyszły kształt WPR ?

- cyfryzacja - cel przekrojowy WPR, uwzględniania w Planach Strategicznych dla WPR, zwiększenie inwestycji w nowe technologie dla rolnictwa planowane we wszystkich PCz
- płatności bezpośrednie, główny instrument WPR, nie zostały jednak powiązane z żadnymi nowymi wymogami, które wspierałyby rozwój gospodarki cyfrowej w rolnictwie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ
katarzyna.kosior@ierigz.waw.pl